

Kyrka för tvivlare

Människor misstror tvärsäkra budskap. Både Humanisternas annonskampanjer och Jesusmanifestationer stöter bort dem som söker rum för både tvivel och tro.

Påskdagens uppståndelsejubel följs av osäkerhet och tvivel. I Markusevangeliet lämnar vi kvinnorna rädda vid graven. Under mötet med den uppståndne annandag påsk vet och förstår inte Emmausvandrarna vem de träffat. Tomas tvivlar söndagen efter påsk innan han får nästan obehagligt kroppsnära bevis av Jesus.

Jesus uppmanar oss förvisso att tro och inte tvivla. Men hans närmaste är sällan tvärsäkra. Till och med uppståndelsen är förbryllande. Lärjungarna trodde väl först aldrig riktigt på vad Jesus förutsade. Och när han sedan är uppstånden ser de och känner igenom honom bara korta stunder. Det är inte samma uppståndelse som när Jesus själv tidigare i evangelierna uppväckt döda. Vad ska de tro?

Den kristna församlingen skulle förvisso inte ha vuxit i historien om alla förblivit tvivlare. Men evangeliets budskap skulle heller aldrig ha haft sin verkan om det inte utgått från människors osäkerhet, tvivel och ifrågasättande. Hade budskapet bara varit att underkasta sig en gud med tydliga krav och bud, hade vi haft en gammal religion bland andra att ty oss till. Kristen tro är i mycket att våga sig bort från de säkra stjärnornas värld.

När den stora svenska debatten om tro och vetande var som intensivast under 1950- och 60-talen, fick den ateistiska argumentationen mycket kraft av att stå mot en som det uppfattades dryg och tvärsäker kyrkas fasta dogmer. Ateisterna vann många poäng inte bara för att de stod för vetande mot tro utan också för tvivel mot självsäker tro.

Förbundet Humanisterna har vunnit stor uppmärksamhet de senaste åren. Men frågan är om de varit framgångsrika. Sverige är i dag betydligt mer mångkulturellt och flerreligiöst än för 50-60 år sedan. Humanisternas angrepp på all religiös tro har å ena sidan blivit för svepande med att ta alla trosuttryck över en kam, å andra sidan med tiden hamnat alltför nära tonen i främlingsskeptisk islamrädsla. Påfallande många verkar uppfatta Humanisternas självsäkra budskap som obehagligt. Man kan höra dem som säger att humanisterna blir lika olustigt påträngande som vissa väckelsekristna. Förra sommarens humanistiska annonskampanj jämförs med Jesusmanifestationens trosvisshet.

Som kristna manas vi i Skriften att inte skämmas för evangelium men heller inte vara som farisén som går längst fram i helgedomen och ber för att demonstrera. Bakom Jesusmanifestationen som hålls i år igen i Stockholm på pingstafton finns naturligtvis mycken god vilja, önskan och glädje att tillsammans med många andra från olika kristna trosriktningar få visa upp sin tro mitt i en sekulariserad storstad. Låt oss hoppas att det blir så.

Men i Jesusmanifestationens informationsmaterial och budskap finns också många klara signaler om vilken kristen tro som är den rätta och som ska manifesteras. En hel del är främmande och frånstötande för oss många som lever i ett ständigt inre samtal mellan tro och tvivel och som finner förtröstan i vårt möte med Jesus just där.

Det är en tro som vi är övertygade om att världen behöver. Vi måste våga hävda att den har plats i en kyrka för tvivlare.

Nödvändiga ägare utan förtroende

En spekulant i snabba bilar är ny ägare till Saab. Ett storföretag från enpartidiktaturens Kina har köpt Volvo. Det är inte längre bara Wallenbergsfären som äger det mesta i Sverige.

Att de två stora svenska personbilsföretagen närmast mirakulöst lever vidare — vilket annat land med under 10 miljoner invånare hyser fyra fordonsföretag? — är en glädje inte minst för Västsverige. Skulle de bli lönsamma som producenter av inte bara säkra utan också miljövänliga bilar vore det fantastiskt.

Det globaliserade företagsägandet får vi framöver ta för givet. Förhoppningsvis bidrar det till att än mer binda stater samman. Den stora utmaningen med Kina är hur långsiktig utveckling, förnyelseförmåga, medbestämmande och socialt ansvar ska kunna främjas med en ägare hemmahörande i ett auktoritärt och icke-demokratiskt samhälle. Vågar vi trots allt tro att det är ägaren som mest får anpassa och lära sig?

Presidenten åter vid makten

Osäkerheten och oförmågan hos Barack Obama i början av året oroade. Några Sändarenläsare blev besvikna på vår ledare (nr 2/2010) där vi försökte diskutera vad som höll på att gå snett.

Två månader senare verkar Obama glädjande vara på väg upp från botten. Med en sista kraftsamling vågade han följa sin övertygelse och samlade styrkorna för att få igenom den sjuförsäkringsreform som höll på att kollapsa. Några dagar senare blev Ryssland och USA klara med ett nytt avtal om begränsningar av strategiska kärnvapen. Det är viktigt i sig. Och det gör det möjligt att vid kommande konferenser i vår sätta större tryck på de stater som leker med att skaffa sig kärnvapen.

Framgångarna vill somliga förklara med att Obama blev presidentlikt tuff och gav upp sina försök till dialog. Låt oss hellre hoppas att hans meningsmotståndare lärt sig att dialog är till för att få fram synpunkter och alternativ så att det blir bästa möjliga beslut. Det är inte ett sätt att undvika att få något gjort.

Nr 06 2010

Visioner vill alla ha

Håglöshet präglar just nu den gemensamma framtiden. Men de tre samfundet som vill skapa nytt har ett eget arv och en tro värda att kämpa för och förkunna.

Det är ingen bra vårvinter för den gemensamma framtiden nuvarande samfund och blivande kyrka. Det finns en risk att det inte bara är vanlig vårtrötthet. Det direkt uttalade motståndet är ännu svagt. Men likgiltigheten breder ut sig. Det kan i längden vara ännu farligare.

Arbetsgruppernas framtidsrapporter framstår, i alla fall som vi ser dem, som alltför ogenomarbetade, oklara och fantasilösa. Aktiviteten och engagemanget vid lokala

samtalsdagar har varit svagt. Skiftande besked om hemlighållande och offentliggörande av materialet har varit förvirrande. Ett plötsligt presenterat namnförslag inklusive färdig logotype till en kostnad av 161 000 kronor exklusive moms blev en pinsamhet och torde hinna avföras från dagordningen innan remissen når församlingarna.

Äktenskapsfrågan verkar lamslå Missionskyrkan. Det utlovade samtalsmaterialet till församlingarna visade sig när det presenterades för ett par veckor egentligen bara utgöra en förteckning frågor för samtal. Nya besked om vad som ska gälla i Missionskyrkan lämnas för varje nytt sammanträde som hållits i styrelse eller arbetsutskott. Samtidigt hävdas att beskedet inte är så oförenliga.

Till råga på allt finns det anledning att känna oro för hur det är med sammanhållningen. De tre kyrkoledarna har visserligen samordnat börjat skriva en serie inspirerande krönikor i Sändaren, vilket vi uppskattar. Men Göran Zettergrens egentligen helt odramatiska besked att han inte kommer att stå till förfogande som ledare för den gemensamma framtidens kyrka verkar ha skapat något slags tomrum och osäkerhet bland missionskyrkliga om vad som händer framöver. Med undantag för de internationella och nationella missionssekreterarnas helt olika ställningstaganden i äktenskapsfrågan hörs mycket litet från Tegnérgatan 8. Styrelsen fattar beslut med knappa majoriteter, utslagsröst från ordföranden och tunga reservationer. Drar ledarna verkligen jämnt?

I detta läge tycks själva framtidsbygget bli samlingspunkten för all frustration. Den sökta räddningen stavas visioner. Vi ska framför allt skapa något radikalt nytt. ”Allt ska bort” som det hette från Eumenia redan inför fjolårets årskonferens.

Det låter sig sägas. Men de som vill ha visioner är inte så nyskapande och idérika de heller. När det kommer till konkretion verkar det mest vara önskan att en ny kyrka också måste omfatta pingströrelsen och EFK. Ibland går det inte att värja sig för känslan att ”visionärerna” i praktiken skulle vilja kasta den egna barlasten över bord för att bara gå upp i den konservativa eller evangelikala (ursäktade etiketterna) delen av svensk kristenhet.

Vi borde kunna mer och bättre. Visst har ekumeniken breddats och samarbetet med inte minst pingströrelsen utvecklats häpnadsväckande i ett historiskt perspektiv. Det är något att tacka Gud för.

Men baptister, metodister och missionskyrkliga har ett eget arv att stå upp för. Det handlar om öppenhet, frihet, personligt ställningsstagande och samhällsansvar. Det ger rätt till både tro och tvivel, fromhet, kritiskt tänkande och ifrågasättande. Det är en kristen tro värd att kämpa för och förkunna också i framtiden.

ANDERS MELLBOURN

Hindret är hierarkin

Påven Benedictus XVI har till slut bett offren om ursäkt och förlåtelse för de sexuella övergrepp som begåtts av munkar och präster mot barn på Irland. Men fortfarande har påven mycket litet att säga om liknande avslöjanden på andra håll.

Övergrepp mot barn är lika fruktansvärda var de än begås. När präster och kyrkliga ledare avslöjas som skyldiga är det ytterligare avskyvärt genom att de kunnat utnyttja en maktställning i kyrka eller församling. Det går inte här, som vi ibland gärna gör, att skylla brott på ett allmänt lössläppt och råare klimat kring sexualitet i samhället i stort. För den nuvarande påven är vakthållning kring organisation och fast lära huvudstrategin för att stå emot sekularisering. Men den hierarkiska organisationen är faktiskt också problemet. Den förhindrar som nu öppenhet kring brott och den står i vägen för det öppna samtal om tro som kyrkan behöver för att leva.

Historiskt ansvar ligger hos Turkiet

Turkiet måste sättas under ytterligare diplomatiskt tryck för att erkänna historiska oförrätter och tillåta fri forskning och öppen debatt om sin historia. Det är ett viktigt besked att ge till EU-kandidaten Turkiet.

Om det var vad riksdagen ville påminna om med sin omröstning häromveckan om att erkänna folkmordet på armenier med flera 1915 vore allt bra. Men det var inte så uttalandet var formulerat. En knapp riksdagsmajoritet har i stället bestämt vad som har hänt i historien och vad historiska händelser ska kallas. Sådant ska i demokratier inte fastställas av politiska majoriteter utan av akademisk sakkunskap.

Men saken har blivit än värre av hur regeringen hanterat beslutet. Regeringen är visserligen inte bunden av uttalandet. Men att, som Fredrik Reinfeldt och Carl Bildt förefaller ha gjort, be Turkiet om ursäkt för riksdagens uttalande, är fullständigt omdömeslöst.

Det är sorgligt att både riksdagsmajoritet och regering tycks ha besvär med grundläggande demokratiska spelregler.